

Drotári v Seniorcentre Staré Mesto

Drotárstvo na Slovensku vzniklo koncom 19. storočia. Bolo rozšírené hlavne na severozápadnom Slovensku, v okolí Nity a na severovýchodnom Slovensku (Spiš, Šariš). Hornatú časť stredného Považia (od Púchova po Žilinu, s celými Kysucami) nazývali aj DROTÁRIOU.

V pojmoch „drotárstvo“, „drotársky“ sa skrýva prebohatá história jedného z pôvodne drobných, skromných podomových zamestnaní.

Pôvodne drotári opravovali hrnčiarsky riad haftovaním alebo drôtovaním – opletaním riadu drôtenou sieťou. Neskôr sa z drotárstva stalo vandrovné remeslo. Drotári pri vandrovaní ponúkali na predaj aj hotové výrobky (vešiaky, šparák do fajok, pasce na myši, klietky, košíky podnosy a pod.) a výrobky z plechu (cedidlá, strúhadlá, pekáče, krhly, plechové hračky a iné). Niektorí drotári vandrovali len po Slovensku, iní sa dostali do Poľska, Ruska, na Balkán a do USA. Podnikavejší drotári zakladali dielne a manufaktúry.

Následkom obmedzených možností vandroviakov a s nástupom lacného priemyselného riadu začalo drotárstvo po roku 1918 upadať. Neskôr v 20. storočí sa drotárstvo povýšilo na umelecké remeslo.

Múzeum drotárstva je jediným drotár-

ským múzeom na svete, pričom zbierkový fond je vystavený v expozícii Považského múzea v Žiline v Budatínskom zámku. Každoročne sa organizuje v Budatínskom zámku medzinárodné Stretnutie drotárskych majstrov, ktoré je jedinou prehliadkou súčasných pokračovateľov drotárskeho remesla, hlásiacich sa k slávnym tradíciám svojich predkov.

Drotárstvo v Seniorcentre

Myšlienka pracovať so seniormi sa zrodila pred tromi rokmi, s úmyslom obohatiť o drôtovanie ergoterapiu pre klientov Seniorcentra v Starom Meste.

Na začiatku bol seniorom drôt, ako prostriedok na prácu, dosť nezvyčajný, ale na precvičenie jemnej motoriky je to adekvátny prvok v ich tvorbe.

Skoro všetky klientky v minulosti robili v rámci hobby nejaké ručné práce – vyšívali, šili, paličkovali, vyrábali postavičky zo slamy...ale s drôtom nepracovali. Dnes, po pár

rokoch práce s drôtom na ergoterapii, sa všetky tešia, že môžu doozdobovať korálikmi pripravené drobné darčeky.

Drôtovali by najradšej každý deň, stále si pýtajú prácu, a dokonca aj na svojich izbách samostatne zdobia drôtené srdiečka, kvetinky, sovy, mačky, vtáčiky... Veľmi ich to uspokojuje, že dokážu ešte potešiť vlastnou prácou - vyrobenými darčkami, svojich blízkych a taktiež vyrábajú darčeky ako spomienku na Seniorcentrum pre hostí, ktorí boli u nás na kultúrnom vystúpení, či prednáške; prípadne vyrábajú drobné predmety na výstavu do Staromestskej knižnice a na rôzne charitatívne trhy.

Sú to neúnavní „džarkovia“ – drotárski učni, z ktorých sa čo chvíľa prepracujú na majstrov drotárov - seniorov.

Anna Haviarová – ergoterapeutka Seniorcentra Staré Mesto, lektorka drotárstva v ÚĽUV.

(nr)

Foto - archív Seniorcentra

